

**Mocsarak élőhely –
együtteseinek megőrzése a
Sebes-Körös Sárrétjén
(KEHOP-4.1.0-15-2016-00067)**

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

Kedvezményezett neve:	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság
Szerződött támogatási összeg:	213 615 000 Ft
Támogatás mértéke:	100 %
Projekt tervezett befejezési dátuma:	2020. december 30.
Projekt azonosító száma:	KEHOP-4.1.0-15-2016-00067

A projekt tartalma:

A Körös-Maros Nemzeti Park hazánk hetedik nemzeti parkjaként 1997. január 16-án jött létre a Dél-Tiszántúl természeti és táji értékeinek megőrzése érdekében. A Nemzeti Park területének döntő hányada Békés megyében és Csongrád megye Tiszától keletre eső felén fekszik, összterülete mintegy 51 125 hektár. A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság feladata, hogy a Nemzeti Park értékeit hosszú távon megőrizze és bemutassa, továbbá a működési területén található Natura 2000 területek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat is ellát.

Az Erdélyi-szigethegységből érkező Sebes-Körös és több kisebb vízfolyás, elsősorban a Korhány, a Köles-ér és a Gyepes áradásai alakították ki hajdan azt a hatalmas, Körösnagyharsánytól Vésztőig húzódó vízvilágot, amelyet a Sebes-Körös Sárrétjeként ismerünk. A XIX. század folyószabályozási és lecsapolási munkálatai következtében a vízi, illetve vízhez kötődő életközösségek élőhelye drasztikusan beszűkült, a megmaradt élőhelyek a Körös-Maros Nemzeti Park részét képezik. A területet uraló szikesek növényzete faj- és élőhelygazdag. A Kis-Sárréten a Biharugrai-halastavakat és a környező vizes élőhelyeket nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyként tartják számon.

A projekt elsődleges célja a Nemzeti Park Kis-Sárrét törzsterületén található nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyek természetes vízháztartásának helyreállítása, a már használaton kívüli árkok és csatornák megszüntetésével és új műtárgyak építésével a szabályozott vízviszatarítás lehetőségének megteremtésével. A vizes élőhelyek rehabilitálása, a szabályozott vízviszatarítás megteremtése érdekében a projektben 5 db új műtárgy épül, 1 db műtárgy felújításra kerül, 1192 méter csatorna megszüntetése és 1885 méter töltés helyreállítása történik meg.

A természetes és természetközeli élőhelyek fenntartható kezelését legkedvezőbben az extenzíven legeltetett állatállományokkal elsősorban magyar szürke szarvasmarhával lehet elvégezni. A projekt megvalósítása ezért magában foglalja, a már jelenleg is meglévő az extenzív legeltetési állattartást szolgáló tartási hely fejlesztését, 1 db fix szürkemarha karám kialakításával, 1 db gondozói épület létesítésével, 1 db fűrt kút és a kapcsolódó út és közmű építésekkel.

Az Sebes-Körös egykori árterületén meghatározó vegetációtípust jelentettek a partmenti bokorfüzesek és puhafás ligeterdők. A ligeterdők java részét azonban már évszázadokkal ezelőtt letermelték. Az Igazgatóság fontos célkitűzése, hogy a termőhelyi elvárásoknak megfelelő helyeken természetyszerű puhafás ligetek alakítsanak ki. A Nemzeti Park Mágorpuszta törzsterületén a Sebes-Körös egykor medrével közvetlenül szomszédos, szántó művelési ágú területen, 16 hektáron történik erdőtelepítés a puhafás ligeterdő fa- és cserjefajaival.

Közismert, hogy a tájidegen, agresszíven és nagy tömegben terjedő inváziós növényfajok komoly problémát jelentenek a hazai élőhelyeken, térhódításukkal kedvezőtlenül befolyásolva az élőhelyek természetességi viszonyait. A Kis-Sárréten állományaik jelenlegi nagysága mellett terjedésük hatékonyan visszafordítható. A projekt elemeként a Kis-Sárrét nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyeinek környékén megtörténik a jelen lévő fásszárú inváziós fajok (elsősorban gyalogakác és keskenylevelű ezüstfa) irtása, a cserjésedett gyepterületek helyreállítása.

A beavatkozás eredményeképpen három vizes élőhelyhez kötődő Natura 2000 jelölő élőhelytípus állapota, az ország egyik legjelentősebb vegyes gémtelepének élőhelyi körülményei, összesen tíz fokozottan védett, közösségi jelentőségű madárfaj természetvédelmi helyzete és a mozaikos legeltetés feltételrendszere is javul.

A nemzeti park a terület megismerésének lehetőségét a Biharugra mellett található Bihari Madárvártán egész évben, folyamatos programokkal mindenki számára biztosítja.

